

Zajęcia czytelnicze wspomagane storytellingiem

CDN PBP w Koninie
Filia w Słupcy

Czym jest storytelling ?

- W swej elementarnej wersji metoda storytellingu polega na stosowaniu bezpośredniego przekazu mówionego w formie opowiadanych historii o intrygującej fabule i emocjonującej akcji, wzbudzającej zwykle u większości odbiorców ogromne zainteresowanie. Z tego też względu można uznać storytelling za dobry motywator do samodzielnego czytania literatury przez uczniów.
- Dziś już powszechnie uważa się, że opowiadanie historii jest najpierwotniejszym sposobem przepływu informacji, przekazu wiedzy i prawd życiowych w komunikacji międzyludzkiej.
- Storytelling ma tradycję tak długą jak dzieje ludzkości.

- Uważa się, że storytelling w sensie snucia opowieści jest dla nas, ludzi, naturalnym sposobem przekazywania informacji, budowania relacji osobistego kontaktu, a także środkiem wymiany doświadczeń.
- Opowiadane historie – szczególnie te osobiste – łączą nas, zbliżają do siebie. To dzięki nim przeżywamy najróżniejsze emocje, a w naszych umysłach powstają zapamiętywane na długo obrazy.
- Snucie osobistych historii pozwala wzajemnie się poznawać w najmniej inwazyjny sposób. Gdy ktoś relacjonuje nam swoje losy, bywa, że zaczynamy stawiać się ich częścią, dostrzegać postacie i fabułę oczami naszej wyobraźni i wtedy lepiej rozumiemy podejmowane przez narratora decyzje, myślimy podobnie jak on i odczuwamy zbliżone emocje.

**Storytelling to technika pobudzania wyobraźni
słuchaczy za pomocą opowiadania ustnego,
nauczanie językiem opowieści, to specyficzna
metoda dydaktyczna.**

Planowanie komponowania opowieści

- Do kogo kierujesz swoją opowieść?
- Kim są Twoi potencjalni odbiorcy?
 - Jaki jest cel opowieści?

Piramida Freytaga

- Niemiecki powieściopisarz i dramaturg Gustav Freytag zaproponował pięcioczęściową strukturę dramatu, znaną jako **Piramida Freytaga** lub dramatic arc.

Poszczególne akty to:

- ekspozycja, rozwój akcji, punkt kulminacyjny, rozwiązanie i finał. Chociaż oryginalnie odnosiły się do sztuk teatralnych, mogą być też stosowane w innych gatunkach narracyjnych.
- 1. Ekspozycja: podstawowe informacje potrzebne do zrozumienia opowieści, takie jak bohaterowie, czas i miejsce, tematyka, okoliczności, w jakich rozgrywa się akcja. W tym akcie pojawia się też pierwszy problem lub konflikt, z którym musi zmierzyć się protagonista.
- 2. Rozwój akcji: na tym etapie napięcie narasta, a podstawowy problem jest komplikowany, pojawiają się kolejne przeszkody, którym bohater musi stawić czoło, by osiągnąć swój cel.
- 3. Punkt kulminacyjny: jest to punkt zwrotny, w którym sytuacja bohatera zmienia się na lepsze lub na gorsze.
- 4. Rozwiązanie akcji: to wydarzenie lub seria wydarzeń, które sprawiają, że konflikt rozwiązuje się, a bohater wygrywa lub przegrywa

Kręgosłup opowieści

Inny model, upraszczający i ułatwiający tworzenie ram scenariusza, zaproponował dramaturg Kenn Adams.

- □ Dawno, dawno temu...

Wprowadzamy postać bohatera, czas i miejsce.

- □ Każdego dnia...

Pokazujemy codzienne życie bohatera.

- □ Pewnego dnia...

Coś się wydarzyło; pojawia się problem i cel.

- □ Z tego powodu...

Wprowadzamy przeszkody jako konsekwencję zaburzonej rutyny.

- □ Z tego powodu...

Kolejne przeszkody, przygody i problemy.

- □ Aż wreszcie...

Opowieść kończy się rozwiązaniem.

- □ Od tego czasu....

Opowiadamy, co się zmieniło w życiu bohatera lub w jego otoczeniu.

Przykład ćwiczenia

Gwiazda opowieści

- Weźmy czystą kartkę papieru, na środku narysujmy gwiazdę.
- Następnie w każdym ramieniu gwiazdy, poczynając od szczytu, zapisujemy odpowiedzi na kolejne pytania:
 - 1. Kim są główni bohaterowie historii?
 - 2. Gdzie rozgrywa się akcja?
 - 3. Wyobraźmy sobie naszą opowieść jako film. Jakie emocje wzbudza w nas na samym początku?
 - 4. Jakie jest najważniejsze wydarzenie w tej historii?
 - 5. Jak to wydarzenie zmieniło nasze życie albo widzenie świata?
- Pośrodku gwiazdy odpowiadzmy na pytanie:
 - 6. Dlaczego chcemy opowiedzieć akurat tę historię?
- Poniżej gwiazdy zapiszmy pierwszy akapit opowieści.

Koszyk metodyczny narracyjnych środków dydaktycznych

- Obrazkowy teatrzyk opowieści kamishibai
- Podest Supermówcy
- Sceniczne Krzesło Opowieści
- Dywany Opowieści
- Kościobryła opowieści
- Kości opowieści – Story Cubes
- Narracyjne karty opowieści
- Planszowe gry narracyjne
- Szkolna Poczta Czytelnicza z pocztówkami lekturowymi

Zajęcia czytelnicze wspomagane interaktywną książką eksperymentalną

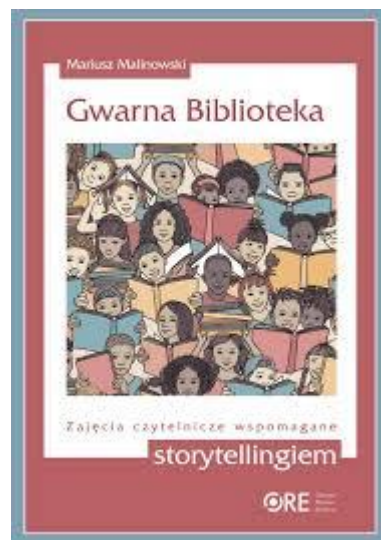
- Książki kreatywnych prowokacji – cykl Keri Smith
- Wikipedia odnotowuje, że Keri Smith pisze książki dotyczące kreatywności i poznawania świata. W 2014 roku wyszła polska edycja światowego bestselleru (ponad 2 miliony sprzedanych egzemplarzy) Zniszcz ten dziennik. Po ogromnym sukcesie Dziennika na polskim rynku ukazały się: To nie książka oraz Bałagan. Przewodnik po wypadkach i błędach. Najnowszą pozycją tej autorki wydaną w Polsce w 2016 roku jest Łowca skarbów.
- Książki sceniczne – seria Mały teatrzyk
- Książki instruktażowe – poradnik i przewodnik
- Książki trójwymiarowe – bajki rozkładanki (książki pop-up)
- Książki graficzne – powieść graficzna i komiks
- Książki aktywnościowe – do rysowania, malowania, pieczętowania, naklejania
- Książki przewodniki – inspiracja do czytania i zwiedzania
- Książki podręczniki do narracyjnych gier wyobraźni RPG (role-playing game)

Storytelling jako narzędzie marketingowe

- Storytelling uznawany jest za jedno z najskuteczniejszych narzędzi marketingowych, ponieważ to właśnie emocje są „tym czymś”, co robi różnicę w czasach, kiedy produkty często niczym się od siebie nie różnią. Poza tym, jedną z głównych zalet tej formy jest też to, że nie drażni ona odbiorcy jak klasyczny przekaz reklamowy.
- Przykład? Robert Lewandowski w reklamie marki Huawei mówi: „Odkąd pamiętam, zawsze chciałem być zawodowym piłkarzem, ale jako chłopiec byłem mały, niski i bardzo chudy... Wszyscy mówili, nie uda ci się, ale ja nie miałem zamiaru się poddawać”. Tutaj kontekstem jest dzieciństwo najlepszego polskiego piłkarza. W takim początku może zobaczyć siebie wielu z nas, bo kto nie był kiedyś mały, niski, chudy i nie miał wielkich marzeń?

Bibliografia:

- M. Malinowski, *Gwarna Biblioteka : zajęcia czytelnicze wspomagane storytellingiem*, ORE Warszawa 2018.

- Oprac. Anna Tomal